

COLEGIUL TEHNIC „PETRU PONI”, ROMAN

Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE)

Schema de Granturi pentru Licee

Titlul subproiectului: "Cunoștințe temeinice pentru progres (CTPP)"

Acord de grant nr. 504/SGL/RII din 1.10.2018

AM FOST ACOLO

„Pe urmele scriitorilor nemțeni”

Anul I, nr. 1
Octombrie 2019

COLEGIUL TEHNIC „PETRU PONI”, ROMAN

Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE)

Schema de Granturi pentru Licee

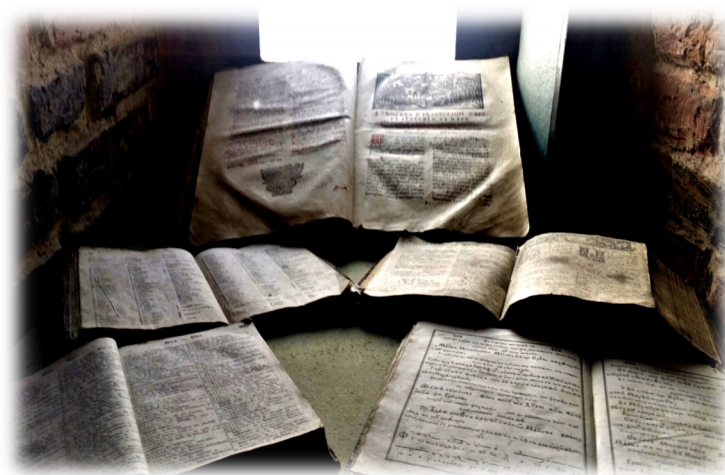
Titlul subproiectului: "Cunoștințe temeinice pentru progres (CTPP)"

Acord de grant nr. 504/SGL/RII din 1.10.2018

AM FOST ACOLO

„Pe urmele scriitorilor nemțeni”

Anul I, nr. 1

Octombrie 2019

AM FOST ACOLO

„Pe urmele scriitorilor nemțeni”

ECHIPA DE PROIECT:

Coordonator de grant:

director, prof. Dascălu Mariana Gabriela

Responsabil cu activități remediale și extracurriculare:

director adjunct, prof. Pîslaru Mihaela

Secretar și responsabil cu crearea și actualizarea bazei de date a proiectului:

secretar, Ungureanu Elena Crenguța

Responsabil cu monitorizarea și evaluarea calității implementării activităților proiectului:

prof. Curpău Adina

Responsabil financiar:

contabil, Dorobanțu Maria

Responsabil achiziții:

administrator de patrimoniu, Negurici Liliana

Editor:

Colegiul Tehnic „Petru Poni”, Roman

ECHIPA DE REDACȚIE:

Coordonatori revistă:

Prof. Cătălina Corhăneanu

Prof. Teodora Dima

Redactor-șef:

Eleva: Simina Butnaru (a 12-a E)

Colectivul redacțional:

Elevii: Raluca-Elena Niculiță (a 11-a E), Silvia Magdici (a 11-a F), Delia Mantale (a 12-a E), Simona Iuliana Astanei (a 12-a E), George Ailincăi (a 12-a E), Rareș Petrariu (a 12-a E), George Enea (a 12-a F)

Corector:

Prof. Teodora Dima

Tehnoredactor:

Prof. Cătălina Corhăneanu

Fotografii:

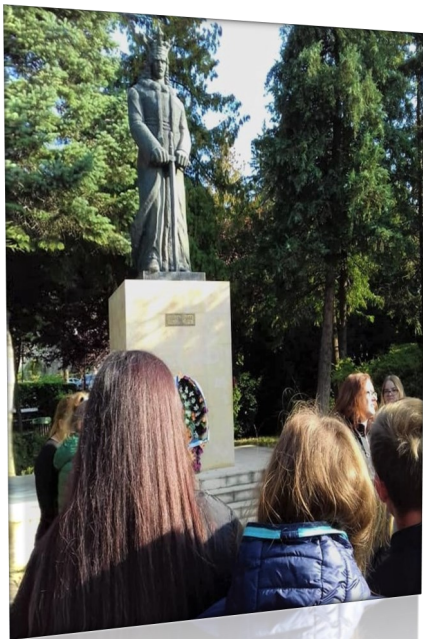
Elevul: Andrei Condurat (a 11-a F)

Revista cuprinde rezultatele activității „Pe urmele scriitorilor nemțeni”, excursie de studiu, finanțată prin Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE), Schema de Granturi pentru Licee, subproiectul: ”Cunoștințe temeinice pentru progres (CTPP)”, acord de grant nr. 504/SGL/RII din 1.10.2018.

PIATRA-NEAMȚ

CURTEA DOMNEASCĂ *Să ne descoperim istoria!*

Micul nostru periplu nemțean a început cu o lecție de istorie la Piatra-Neamț. După un traseu idilic printre dealurile moldave, vegheat de „muntele sfânt” al nemțenilor, masivul Ceahlău, care se întrevede printre nori începând din Roman, ori de câte ori este senin, am poposit la Piatra-Neamț.

Mai întâi ne-am oprit în **Parcul „Ștefan cel Mare”** și am adus un omagiu părintelui Moldovei, patronul spiritual al acestei locații și al întregii Moldove. Astfel, cu ajutorul doamnei profesoare Cătălina Corhăneanu am aflat informații utile despre personalitatea lui Ștefan cel Mare și despre literatura română veche, reamintindu-ne de spusele lui Grigore Ureche din „Letopisețul Țării Moldovei”:

„Fost-au acestu Ștefan vodă om nu mare de statu, mânios și de grabă vărsătoriu de sânge nevinovat; de multe ori la ospeți omorâea fără giudețu. Amintrilea era om întreg la fire, neleneșu, și lucrul său îl știia a-l acoperi și unde nu gândii ai, acolo îl aflai. La lucruri de războaie meșter, unde era nevoie însuși se vârâea, ca văzându-l ai săi, să nu să îndărăptieze și pentru aceia raru războiu de nu biruia. Și unde biruia alții, nu perdea nădejdea, că știindu-să căzut jos, să rădica deasupra biruitorilor”.

Statuia voievodului Ștefan cel Mare este opera sculptorului Oscar Han și a fost dezvelită în anul 1980 cu ocazia sărbătorii a 2050 de ani de la construirea primului stat centralizat și independent condus de Burebista și a 2000 de ani de existență a anticiei Petrodava.

Ștefan al III-lea, supranumit Ștefan cel Mare (n. 1433, Borzești – d. 2 iulie 1504, Suceava), fiul lui Bogdan al II-lea, a fost domnul Moldovei între anii 1457 și 1504. A domnit 47 de ani, durată care nu a mai fost egalată în istoria Moldovei. În timpul său, a dus lupte împotriva mai multor vecini, cum ar fi Imperiul Otoman,

Regatul Poloniei și Regatul Ungariei. Biserici și mănăstiri construite în timpul domniei sale sunt astăzi pe lista locurilor din patrimoniul mondial, ca de exemplu, **Biserica Domnească cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”**, pe care am descoperit-o în mijlocul complexului expozițional, după ce am urcat treptele istoriei de la „Curtea Domnească”.

Cu evlavie și respectul cuvenit pentru un lăcaș de cult, am vizitat biserica, unii dintre noi fiind plăcut impresionați de aerul vetust și de istoria pe care o poartă zidurile sale.

Biserica Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul din Piatra-Neamț este o capodoperă a arhitecturii eclesiastice moldovenești de la sfârșitul secolului al XV-lea, una din construcțiile care s-au păstrat până astăzi din vechea reședință domnească de la Neamț. Edificiul a fost ridicat inițial ca paraclis, între anii 1497-1498, după cum aflăm din pisania din stânga ușii de la intrare.

Împreună cu bisericile ștefaniene de la Borzești și Războieni, „Sfântul Ioan Domnesc” se distinge prin structurarea interioară aparte, prin forma și stilul rafinat ce se formează și care se va numi stil moldovenesc.

În exterior, contrastul dintre sobrietatea zidurilor de piatră, vivacitatea coloristică a brăurilor de cărămizi și discuri smălțuite, cu șiruri de ocnite care se suprapun într-o simetrie deosebită, creează efecte policrome care încântă vederea.

Se pare că Biserica Domnească „continuă să scrie istorie, dacă judecăm după numărul de excursioniști (români și străini), care îi pășesc pragul , câțiva turiști străini aflându-se aici, chiar la momentul vizitei noastre” - a apreciat elevul George Ailincăi din clasa a XII-a E.

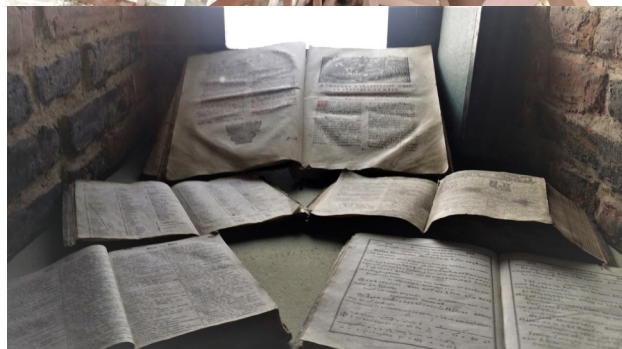
Mulți dintre noi, ne-am oprit la intrarea în biserică și ne-am chinuit să descifrăm ceva din pisană care tronează deasupra portalului. Mai târziu am aflat că este scrisă în limba slavonă, deși am intuit și noi acest lucru pe baza a ceea ce am mai văzut prin manualul de Limba și literatura română din clasa a 11-a. Inscripția cuprinde următoarele slove: *"Binecinstitorul și de Hristos iubitorul Io Ștefan voievod, a început și a zidit și a săvârșit acest hram în numele Nașterii cinstitului și slăvitului prooroc Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul, întru rugă sieși și doamnei sale Maria și prea iubitului lor fiu Bogdan voievod, care a început a se zidi în anul 7005 (1497) iulie 15 și s-a săvârșit în anul 7006 (1498) iar al domniei sale al 40 și doilea curgător, luna noiembrie, 11 zile."*

Alături de biserică mai există un edificiu la fel de monumental ca și aceasta, și anume **Turnul lui Ștefan cel Mare**. După cum am aflat de la ghid, acesta a fost construit în imediata vecinătate în anul 1499 cu rol de turn de strajă și turn clopotniță, de la această înălțime putându-se urmări drumul care ducea la Roman și cel care venea de la Bistrița. Cu toții am fost bucuroși pentru că ni s-a permis să urcăm în turn, ceea ce s-a dovedit a fi o adevărată aventură.

Turnul este construit din piatră brută și păstrează forma inițială a construcției medievale. Târziu, în sec. al-XIX-lea, s-a realizat încă un nivel peste cel medieval pentru "păzitorii de foc".

Pe fațada turnului se pot observa brăie din cărămidă și celebrele discuri mici de teracotă smălțuită și colorată. Astăzi, în camera clopotelor se regăsesc patru

clopote: cel mare, din secolul al XVII-lea, despre care se zice că deține o sonoritate unică, unul din secolul al-XIX-lea și încă două clopote care au fost turnate recent.

Turnul lui Ștefan s-a dovedit a fi o prețioasă lecție de istorie prin expoziția pe care o găzduiește. Cu toții ne-am oprit uimiți în fața unui vechi pupitru școlar, despre care doamnele profesoare ne-au spus că se folosea și în urmă cu 15-20 de ani.

O legendă urbană spune că în Turnul lui Ștefan a locuit timp de 26 de ani moșul Gheorghe Lazar, un adevărat pelerin, unic pentru viața lui duhovnicească.

Poate că la fel ca moș Gheorghe, și noi am admirat din turn panorama orașului de la poalele Pietricicăi, gustând din liniștea și măreția locului cu dorința de a reveni și altă dată.

Îndrumați de ghid, am coborât și în **pivnițele domnești**, unde în urma proiectului de restaurare au fost amenajate două expoziții cu artefacte tridimensionale arheologice și documentare din Evul Mediu descoperite în centrul istoric al orașului, dar și în alte puncte de pe raza municipiului Piatra-Neamț. În primul beci domnesc am vizitat exponate din paleolitic, aparținând culturii Cucuteni, iar în cel de-al doilea am descoperit o bogată colecție de monezi și arme medievale.

Cu o nouă lecție de istorie învățată, după ce am ieșit din beciurile domnești, ne-am rezervat ceva timp și pentru a admira celelalte obiective de pe platoul Curții Domnești: Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni și Muzeul de Etnografie, urmând să ne îndreptăm pașii către Casa Memorială „Calistrat Hogaș”.

Realizat de

Simona Astanei, clasa a XII-a E

PIATRA-NEAMȚ

MUZEUL MEMORIAL "CALISTRAT HOGAȘ" *"Pe drumuri de munte"*

Un reper pe harta călătoriei noastre prin ținutul Neamțului este Muzeul Memorial „Calistrat Hogaș” din Piatra-Neamț.

Cu toate că pentru noi, româșcanii, numele lui Calistrat Hogaș se leagă de impozanta Vilă Hogaș din Roman, clădire ce face parte din ansamblul Colegiului Național „Roman-Vodă”, totuși am fost curioși să trecem pragul modestei căsuțe din centrul orașului Piatra-Neamț, o căsuță pitită în spatele unor clădiri moderne, aflată într-un contrast evident cu arhitectura locului.

Construită în anul 1885, casa-muzeu în care a trăit scriitorul se află în centrul orașului Piatra-Neamț, pe strada care îi poartă numele și este înscrisă pe lista monumentele de arhitectură din Patrimoniul Cultural Național, datorită stilului arhitectural deosebit.

Deschis încă din anul 1969, Muzeul Memorial „Calistrat Hogaș” impresionează prin simplitatea și frumusețea rustică caracteristică acestei zone de munte. Deși muzeul a fost supus de-a lungul timpului mai multor etape de restaurare, s-a păstrat până în prezent structura inițială a clădirii, aceasta unind ca într-un vârf de lance străduțele lăturalnice.

Acesta este singurul muzeu memorial dedicat prozatorului Calistrat Hogaș și, după cum am aflat pe parcursul acestei vizite, a fost înființat inițial ca o cameră memorială pusă la dispoziția vizitatorilor de către Sidonia Hogaș (fiica scriitorului) în 1939. De altfel, Sidonia Hogaș se pare că a fost sufletul acestei case

și o înflăcărată păstrătoare a memoriei tatălui său. Ea i-a cunoscut scrisul și ultimele dorințe, pe care i le-a îndeplinit cu strictețe. Aventura aducerii trupului neînsuflețit al prozatorului de la Roman la Piatra-Neamț pe timp de război, povestită de către doamna muzeograf, ne-a oferit și informații prețioase despre condițiile de viață pe timp de război.

Atmosfera din casa în care Calistrat Hogaș și-a petrecut cea mai mare parte din viață și a reprezentat punctul de plecare în drumețiile sale este reconstituită în cele mai mici detalii. Astfel, întâlnim aici obiectele personale atât de dragi scriitorului și care l-au însoțit pe cărările de munte, noi cunoscându-le doar din cărțile sale. De la pălăria sa cu boruri late și mantia uriașă din postav sub care poate să încapă tot universul, și până la călimara pântecoasă de pe biroul său, nimic nu lipsește.

Cunoscut ca un neobosit călător și un fin observator al peisajului, drumețiile lui Calistrat Hogaș din județul Neamț sunt descrise de acesta în opera „Pe drumuri de munte”, surprinzând frumusețile unice ale acestui ținut. Cu toate că a fost o natură romantică, discursul său epic relevă însă un clasic, unul dintre puținii reprezentanți ai clasicismului românesc, iar faptul că am pășit în „laboratorul” său de creație, unde au prins contur „Amintiri dintr-o călătorie” și „În munții Neamțului” pentru unii dintre noi a fost un motiv de mândrie.

„Mi-a plăcut foarte mult faptul că se păstrează cu mare grijă toate manuscrisele și toate obiectele vechi, acestea având o poveste foarte interesantă. De asemenea, îmi place că s-a păstrat stilul de casă bătrânească și că în această curte s-a făcut o statuie memorabilă dedicată acestui mare scriitor!” (Raluca – Elena Niculiță, clasa a XI-a E)

„Prima casă memorială care făcea parte din programul excursiei, a fost casa memorială a lui Calistrat Hogaș. Am reținut că s-a născut la Tecuci într-o familie de 16 copii, iar tatăl era preot și a ținut să-l facă și pe el popă, dar scriitorul nu a vrut și a fugit de acasă. În cele din urmă, l-a convins pe tatăl său cu ajutorul învățătorului din sat, să-l lase în pace cu preoția.” (Andrei Farcaș, clasa a XI-a F)

Realizat de

Rareș Petrariu, clasa a XII-a E

MĂNĂSTIREA VĂRATEC, COMUNA AGAPIA

MĂNĂSTIREA VĂRATEC.
„PĂDUREA DE ARGINT”: MORMÂNTUL VERONICĂI MICLE

*„De treci codrii de aramă, de departe vezi albind
Ș-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.”*

Mihai Eminescu,

După ce ne-am despărțit de Piatra-Neamț, itinerariul nostru literar și cultural ne-a purtat către Târgu-Neamț, însă cu toții am dorit să ne oprim și la mormântul Veronicăi Micle de la Mănăstirea Văratec, pentru a ne reculege și a ne reaminti de celebra poveste de dragoste dintre „poetul nepereche” și sufletul său pereche.

Am trecut astfel și pe lângă Rezervația naturală Codrii de Argint, amintindu-ne involuntar binecunoscutele versuri ale poemului „Călin (file din poveste)” studiat în anii de gimnaziu: *„De treci codrii de aramă de departe vezi albind/ Și-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint”,* completate de doamnele profesoare de limba și literatura română cu versuri dintr-o altă binecunoscută poezie eminesciană „Memento mori”: *„Lângă râuri argintoase, care mișcă-n mii de valuri/ A lor glasuri înmiite, printre codri, printre dealuri,/ Printre bolți săpate-n munte, lunecând întunecos,/ Acolo-s dumbrăvi de aur cu poiene constelate,/ Codrii de argint ce mișcă a lor ramuri luminate/ Și păduri de-aramă roșă răsunând armonios.”*

Liniștea mănăstirii de maici de la Văratec, frumusețea acestui colț de rai, curtea îngrijită și plină de flori ne-au determinat pe unii dintre noi să reflectăm la ale sufletului și la faptul că viața și timpul pot cuprinde cu sine și o clipă de dumnezeire. Aici, nu există nimic din învâlmășeala orașului și nici din grijile

vieții de zi cu zi, încât, parcă am pășit într-o altă lume.

În timp ce unii s-au rugat, regăsindu-și liniștea sufletească, alții am admirat arhitectura Bisericii "Adormirea Maicii Domnului" (biserica principală), stăreția și clădirile administrative (aflate în clădirile de pe latura nordică a incintei) și Muzeul mănăstirii, unde fusese anterior Atelierul "Regina Maria". De altfel, am avut și prilejul de a-i vedea pe pictorii restauratori la lucru, în felul acesta aflând și cât de grea și migăloasă este munca acestora.

De la măicuțe, am aflat că în diferite perioade, la Mănăstirea Văratec au viețuit mai mulți teologi și oameni de cultură. Dintre aceștia i-am reținut pe poeta Veronica Micle și pe Mihai Eminescu, „luceafărul poeziei românești”. Veronica Micle (1850-1889), s-a retras la Văratec la două săptămâni de la înmormântarea poetului Mihai Eminescu. A locuit în casa Fevroniei Sârbu și obișnuia să se plimbe prin împrejurimi. Se pare că avea des migrene și era deprimată. În noaptea de 2 spre 3 august 1889, poeta s-a sinucis cu arsenic. Doctorul Taussig a pus diagnosticul de congestie cerebrală și astfel Veronica Micle a fost înmormântată la 5 august în cimitirul mănăstirii, la umbra unui brad. Pe crucea modestă de lemn, a fost încrustat un epitaf scris de învățătoarea Maria Bănulescu:

*"În singurătatea mănăstirii
Sub bolta cerului albastru,
Suflet stingher al nemuririi
Lucești ca cel mai mândru astru."*

Înlocuit ulterior de un altul scris chiar de Veronica Micle:

*„Și pulbere, țărână din tine se alege,
Căci asta e a lumii nestrămutată lege.
Nimicul te aduce, nimicul te reia,
Nimic din tine-n urmă nu va rămâne."*

Se pare că la Văratec, vara, în ultimii 15 ani din viață s-a refugiat și Mihai Eminescu într-o casă situată la doar cinci minute de mănăstire. Mit sau nu oamenii locului i-au păstrat vie amintirea.

«Veronica Micle obișnuia să se odihnească în timpul verii la Văratec, să se plimbe în pădurea de mesteceni, imortalizată de poet în „Călin Nebunul” sau „Călin (file de poveste)”. Aici, în verile lui 1874 și 1875, Eminescu închiriasse de la maica Asinefta Ermoghin o cămăruță, de unde privea „codrul de aramă” sau „pădurea de argint”. La Văratec mai stătuse Eminescu și peste ani, în gazdă la maica Străinescu», spune Dan Toma Dulciu în lucrarea „Eminescu și diplomația” (Editura Universitară București, 2007).

Sursa foto: www.adevarul.ro

Prozatorul Mihail Sadoveanu a călătorit și el la mănăstire, scriind în volumul „Oameni și locuri” (1908) următoarele: „Maici, unele bătrâne, cu fețele

liniștite, altele tinere, care te privesc în treacăt, cercetător ca orice femei curioase, trec drumul. (...) Sunetul clopotului se împrăștie dulce la sfârșitul liniștit al zilei. Apoi conținește. Și peste sat se întinde tăcerea mai mare, și peste sat, și-n muntele încărcat de brazi sumbri care se ridică drept deasupra bisericii în roșata asfințitului”.

Tot aici, și-a căutat liniștea și arhimandritul Bartolomeu Anania cu scopul vădit de a se dedica scrisului. La Văratec a scris multe poezii și volumele de proză "Rotonda plopilor aprinși", "Amintirile peregrinului Apter", "Greul pământului" și "Cerurile Oltului". După cum mărturisea el mai târziu, pe atunci *"veneau multe personalități intelectuale, cum ar fi doamna academician Zoe Dumitrescu-Bușulenga, devenită mai târziu Maica Benedicta, doamna Ștefana Velisar Teodoreanu, văduva lui Ionel Teodoreanu, doamna Valeria Sadoveanu, văduva lui Mihail Sadoveanu, doamna Cornelia Pillat, văduva lui Dinu Pillat. Vara, în special, aveam adevărate șezători, audiții muzicale, o viață spirituală foarte frumoasă".*

De liniștea și frumusețea locului a fost atrasă și academicianul Zoe Dumitrescu-Bușulenga (1920-2006), care s-a retras în jurul anului 2000 la Mănăstirea Văratec și în 2005, s-a călugărit sub numele monahal de sora Benedicta. Vorbind despre Mănăstirea Văratec, Zoe Dumitrescu-Bușulenga afirma: *"Când am intrat pe drumul de la Piatra Neamț într-acoace, (...) am intrat într-o stare foarte ciudată. Mi se părea că sunt într-un decor. Într-un decor, într-o scenă turnantă, fiindcă nu realizam bine unde sunt. Erau colinele alea superbe, erau tăpșanurile acelea splendide, acoperite cu iarba verde, uneori erau norii vineții, alteori nori albi, cumulus, alții încărcăți de ploaie, mergeau pe cer – aveam tot timpul senzația că decorul se schimbă într-un fel straniu. Și deodată, am început să mă întreb ce se petrece, adică eram neliniștită – dar era o neliniște metafizică. Și când am ajuns aici (aveam senzația că nu se termină drumul!), când am ajuns aici, am intrat întâi în incinta mănăstirii, după aceea am venit aici, mi s-a părut totul mai altfel decât la alte mănăstiri. (...) Deci, peisajul m-a fascinat mai întâi. Și simțeam că în peisajul ăsta stăpânesc niște forțe. (...) De 25 de ani, însă, am înțeles. Aici, la Văratec, a fost ceea ce au numit un topos sacru, cum zice grecul, loc sfânt."*

Mărturii despre frumusețea locului sau despre liniștea mănăstirii de la Văratec au lăsat și alți scriitori de seamă ai literaturii române, precum Calistrat Hogaș sau Gala Galaction, dar pentru noi rămâne în primul rând locul prin care au pășit Mihai Eminescu și Veronica Micle și, desigur, un spațiu de referință în literatura română prin șezătorile literare.

Realizat de

George Ailincăi, clasa a XII-a E

MĂNĂSTIREA AGAPIA, COMUNA AGAPIA

AGAPIA - UN COLȚ DE RAI

„...Din câte biserici avem în țară, nici una nu închide o așa de aleasă comoară artistică, atâta bogăție de viață cerească, exprimată așa de frumos, așa de curat și cu atâta putere.”

(Alexandru Vlahuță, „România pitorească”, 1910)

Pe urmele scriitorilor noștri nemțeni și din dorința de a cunoaște mai multe despre autorul „României pitorești”, ne-am oprit pașii și la Mănăstirea Agapia – cea mai mare mănăstire de maici din România, străveche vatră de credință, cultură și artă.

Ansamblul Mănăstirii Agapia – singura comunitate monahală din țara noastră care poartă numele de “dragoste creștină”, din grecescul “agapis” – este remarcabil prin poziția geografică (pe valea pârâului Agapia – Topolița, la poalele culmii Măgura) și pictura – tezaur realizată de către Nicolae Grigorescu în anul 1858, prin compoziția deosebită, ce îmbină elemente ale stilului bizantin cu influențe neoclasice și cu arta românească, dar și prin caracterul de străveche vatră de credință și cultură și de minunată oază de liniște, smerenie și regăsire.

Aici, parcă timpul s-a oprit în loc. Viața se scurge în liniște, ritualic, atât de încet încât ai senzația că toamna este încă departe. Florile sunt atât de vii și totul în jur este atât de curat și de îngrijit încât, involuntar, te întrebi, dacă nu cumva așa arată raiul. Grupul nostru, gălăgios la început a devenit doar un murmur stins de admirație. Așa că în liniște am vizitat locașul de cult, **Biserica “Sfinții**

Arhangheli Mihail și Gavriil” , după care ne-am îndreptat către muzeul mănăstirii.

Mănăstirea Agapia găzduiește o impresionantă **colecție muzeală de artă religioasă și medievală**, dar și o **bibliotecă** ce cuprinde cărți și manuscrise vechi. În cele patru săli sunt expuse icoane vechi din secolele XVI-XVIII, o colecție de cruci vechi sculptate și filigranate, manuscrise și tipărituri vechi, panaghery, catui, chivoturi, candelă, sfeșnice, broderii, epitrahile, paftale, brăie, icoane brodate, tablouri cu scriitori și casele în care au locuit la Agapia, scrisori și fotografii de la anumiți scriitori, precum și copii după manuscrisele lucrărilor pe care le-au scris în aceste locuri. Printre obiectele de mare preț aflate în patrimoniul mănăstirii se află „Panaghiarul” de argint aurit, datat din 1514 pe care Alexandru Lăpușneanu l-a dăruit Mănăstirii Pângărați, patru „Evangheli” tipărite la Mănăstirea Neamț în anul 1821 și îmbrăcate în ferecături de argint aurit, „Evanghelia” dăruită în anul 1813 de patriarhul Hrisant al Ierusalimului și crucea îmbrăcată în argint aurit, cu o bucată din sfântul Lemn al Crucii Mântuitorului, dăruită de patriarhul Chiril al Ierusalimului.

Din păcate, la muzeul mănăstirii nu ni s-a permis să facem fotografii, însă ni s-au întipărit pe retina memoriei icoanele pictate de Grigorescu, acestea ocupând o sală întreagă.

De altfel, Grigorescu, la rugămintea maicilor, a înființat aici și un atelier de pictură, o școală la care s-au format călugărițele care manifestau înclinații artistice, acel atelier existând și astăzi, fiind însă abandonat stilul realist al marelui pictor, în favoarea celui cu influențe bizantine.

Unicitatea picturii lui Grigorescu de la Mănăstirea Agapia, a fost foarte bine surprinsă de Calistrat Hogaș. Vizitând biserica, scriitorul a admirat pictura lui Nicolae Grigorescu pentru faptul că a reușit să înlocuiască „toate formele ascuțite și osoase ale chipurilor rusești, care împodobesc zidurile tuturor celorlalte mănăstiri”, cu „formele rotunde și dulci ale școalei profane”, reușind să redea pe aceeași figură maternitatea și virginitatea, întipărint prin linii și culori duioșia unei mame pe fața unei fecioare.

Sursa foto: ro.wikipedia.org

Lăsând în urmă moștenirea lui Grigorescu, am pornit către partea de sud-vest a mănăstirii, spre satul de măicuțe, cu scopul de a vizita **Casa Memorială „Alexandru Vlahuță”**.

CASA MEMORIALĂ "ALEXANDRU VLAHUȚĂ"

Începutul traseului către Casa Memorială „Alexandru Vlahuță” este marcat de o pictură murală în mijlocul căreia este reprodus un fragment dintr-o scrisoare a lui Vlahuță către fiica sa Margareta. Ne-a atras imediat atenția și ne-a făcut să fim și mai dornici să cunoaștem locul în care scriitorul a locuit și a creat.

Am înaintat pe strada Al. Vlahuță, bucurându-ne de liniștea și de atmosfera melancolică de toamnă, întrebându-ne, dacă nu cumva pășim pe ulița, pe unde altădată au trecut personalități valoroase ale culturii și literaturii române.

Nu a fost greu să găsim casa și cu greu ne-am adunat cu toții pe ulița îngustă, însă curtea lungă, plină de flori și cerdacul construit în pantă, ne-au făcut curioși. Am deschis poarta și am urcat cele câteva trepte până la intrarea pe prispa casei. În cerdac am fost întâmpinați de o maică de la care am primit îndrumări și am aflat povestea casei lui Vlahuță de la Agapia, precum și informații despre viața și opera autorului „României pitorești”.

Această casă are o istorie aparte, care începe în anul 1880, când, după ce a rămas văduvă, sora lui Vlahuță, Elisabeta Străjescu (1850-1925), s-a călugărit la Mănăstirea Agapia. Zece ani mai târziu, în 1890, s-au călugărit și părinții săi cu numele de Elisabeta și Nectarie, apoi și un frate mai mic, cu numele de Mardarie.

În satul mănăstiresc de lângă Mănăstirea Agapia, pe o coastă de deal aflată mai sus, maica Elisabeta Străjescu a construit o casuță cu cerdac, unde s-a mutat ulterior și mama sa. În această casă, scriitorul Alexandru Vlahuță venea adeseori în timpul verii pentru a se odihni, iar alții își invita aici și bunii săi prieteni, precum pictorul Nicolae Grigorescu (1838-1907), așa încât aici se țineau cenecluri literare.

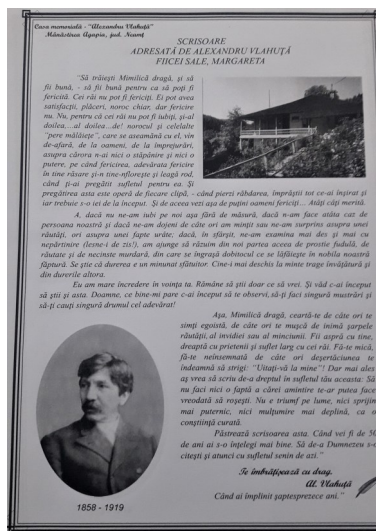
În anul 1963, în această casă a fost organizată o expoziție memorială care cuprinde mobilier original și obiecte personale ale familiei Vlahuță, precum și fotografii, scrisori și cărți care relevă aspecte semnificative din viața și creația cunoscutului scriitor, casa memorială aflându-se în administrarea Mănăstirii Agapia.

În sala mare de la etaj, se întâlnea scriitorul cu prietenii săi de condei și în vitrine, sunt expuse ediții ale operelor scrise de Alexandru Vlahuță: „Poezii”, primele ediții ale romanului „Dan”, „România pitorească”, monografia despre pictorul Nicolae Grigorescu – volumul „Pictorul N. Grigorescu” (1910).

Cele două camere mici (foste chilii) erau dormitoare, și au mobilier simplu, obișnuit, paturi cu tăblii, lămpi de epocă, mese simple, un ceas cu pendulă, icoane vechi, desene realizate de Margareta (fiica scriitorului). Pe un perete se află o copie după N. Vlahuță reprezentând pe Nectarie Vlahuță (tatăl scriitorului) la vârsta de 100 de ani și un portret în ulei (al scriitorului) realizat de Ipolit Strâmbulescu.

Tuturor ne-a plăcut Casa Memorială „Alexandru Vlahuță”. Să vedem, ce le-a plăcut colegilor mei!

„Am aflat că Alexandru Vlahuță nu s-a născut și nici nu a crescut în această casă. Scriitorul doar își găsea liniștea în acest loc. Sunt foarte multe obiecte vechi care ne reamintesc de trecutul acestuia.”

(Raluca-Elena Niculiță, clasa a XI-a E)

„Mie, personal mi-a plăcut priveliștea pe care o aveam de pe cerdacul casei, liniștea cuprinzătoare din acea zonă și scrisoarea, care i-a dăruit-o fiicei sale Margareta la împlinirea vârstei de 17 ani.”

(Rareș Petrariu, clasa a XII-a E)

Realizat de

Delia Mantale, clasa a XII-a E

HUMULEȘTI, NEAMȚ

SĂ DEPĂNĂM "AMINTIRI"!

Și iată-ne ajunși la Muzeul Memorial „Ion Creangă” din Humulești...

Ascultând cu mult interes indicațiile ghidului, am aflat că acest muzeu memorial a fost înființat în casa în care s-a născut și a copilărit povestitorul român Ion Creangă (1837-1889), în satul Humulești, care, astăzi, face parte din orașul Târgu-Neamț.

Ion Creangă a trăit aici cei mai frumoși ani ai copilăriei, până în 1846, apoi, cu întreruperi, până în 1855, când a plecat spre Iași, la Seminarul de la Socola. Casa memorială-muzeu se află pe Lista Monumentelor Istorice din județul Neamț încă din anul 2004. Clădirea a fost locuită până în 1959 de descendenții familiei Creangă, fiind restaurată în 1937 prin grija lui Nicolae Iorga.

Nu eram prea familiarizat cu acest tip de construcție, astfel încât am fost mirat să observ că este formată doar din două încăperi mici și o tindă. Atracția turistică deține o valoroasă expoziție permanentă, reorganizată tematic după 1989, ce cuprinde documente de arhivă, scrisori, cărți poștale cu autograf, fotocopii ale manuscriselor, fotografii și 14 lucrări de grafică.

Custodele muzeului ne-a mai spus ca această casă este construită din bârne de lemn, cu acoperiș din șindrilă și a fost ridicată între anii 1830-1831 de către Petre Ciubotariu, bunicul povestitorului. Acesta a dăruit-o fiului său Ștefan, care în 1835 s-a căsătorit cu Smaranda, fiica lui David Creangă din Pipirig. După moartea lui Ștefan a Petrii și a Smarandei, casa a fost moștenită de fiica lor cea mai mică, Ileana. Ulterior, aceasta, neavând copii, a donat-o nepoatei sale, Sofia, fiica Mariei, o altă soră a lui Creangă.

Construcția a fost restaurată în 1937 prin grija istoricului Nicolae Iorga. În 1944, Sofia Grigoriu, născută Creangă, donează casa Asociației Învățătorilor din România. Casa a fost în continuare îngrijită de doi dintre copiii Sofiei, Zahei și Antonică Grigoriu și a funcționat neoficial ca muzeu până la 1951. Atunci, la inițiativa lui Zahei, a avut loc deschiderea propriu-zisă a actualului muzeu

memorial. Cele mai importante reparații (restaurări s-au mai realizat în 1960 și 1988) au avut loc în 1975, când a fost refăcut acoperișul și s-a înlocuit tavanul.

Expoziția tematică include obiecte care au aparținut familiei Creangă (vârtelniță, roată pentru depănat, sucală, opaiț, ladă de zestre, blidar, pieptănuși, laviță), cărți poștale cu autograf, manuale școlare ("Metodă nouă de scriere și citire"; "Învățăământul copiilor"; "Geografia județului Iași"), grafică de Eugen Taru (12 lucrări inspirate din "Amintiri din copilărie"). În camera casei de la Humulești se pot vedea fotografiile scriitorului și cealaltă casă de la Țicău, unde marele povestitor Ion Creangă și-a petrecut ultimii ani din viață, cunoscută apoi drept Bojdeuca din Țicău. În organizarea expoziției și în colecționarea obiectelor etnografice s-au implicat: Zahei Grigoriu (descendent al povestitorului) și preotul Cosma (preotul satului Humulești).

Muzeul Memorial „Ion Creangă” din Humulești a devenit în scurt timp, unul dintre cele mai vizitate muzee din județul Neamț, dar și din țară, trecându-i pragul anual mai mult de 40.000 de turiști români și străini. În fiecare an, casa patronează manifestările „Zilelor Creangă”, precum și activități culturale: seri muzeale, expuneri cu temă, conferințe, simpozioane organizate la sediul unității, la sediul Fundației Culturale „Ion Creangă” din Târgu-Neamț sau la școlile din localitate.

Hoinărind prin lumea lui Nică, am avut senzația că acest muzeu, atât de viu, pare transpunerea în realitate a cunoscutului fragment din opera autorului, „Amintiri din copilărie”: „Nu știu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc la locul nașterii mele, la casa părintească din Humulești, la stâlpul hornului unde lega mama o șfară cu motocei la capăt, de crăpau mâțele jucându-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă țineam când începusem a merge copăcel, la cuptorul pe care mă ascundeam, când ne jucam noi, băieții, de-a mijoarca, și la alte jocuri și jucării pline de hazul și farmecul copilăresc, parcă-mi saltă și acum inima de bucurie!”

Am observat cu mult interes arhitectura construcției: casa are un acoperiș larg de draniță, sub care se află pereții durați din bârne groase peste care s-a așternut un strat de lutuială. Interiorul este format din două încăperi mici și o tindă. Intrarea scundă este adăpostită de ploile rezezi printr-o prispă lată de câteva palme, iar în spatele casei un acoperământ de scânduri cu pantă protejează mai multe obiecte gospodărești și unelte agricole cu certă valoare etnografică.

Vizitând Casa Memorială „Ion Creangă”, cel mai mult m-a încântat faptul că s-a încercat reconstituirea universului copilăriei scriitorului. În fiecare exponat putem găsi legături între opera literară a lui Ion Creangă și acestea: în prima încăpere, cea mai mare de altfel, fiind camera în care locuia întreaga familie, se află covata pentru copilul mic, hainele de sărbătoare așezate pe culmi și lada de zestre a mamei. În dreapta, de cum intrăm, se observă lavița în jurul căreia avea loc iarna șezătoarea. În mijloc, sunt așezate uneltele de țesut ale mamei, iar pe o măsuță se pot vedea ceaslovul (prima carte de pe care Creangă a învățat „să buchisească slovele”) și bustul său. În tindă se pot observa foarte multe panouri cu date despre scriitor, iar în camera următoare, adică în cămară, se afla intrarea în podul în care „duglișul” de Nică a ascuns pupăza din tei.

Lângă casa în care a copilărit Ion Creangă din Humulești a fost amenajat un parc tematic, un loc în care vizitatorii se pot întâlni cu personaje îndrăgite din poveștile pentru copii scrise de Ion Creangă: mătușa Mărioara, Smărăndița, Moș Chiorpec, capra cu cei trei iezi, ursul păcălit de vulpe. Acesta este primul parc tematic despre opera unui scriitor construit în România.

Spre deosebire de muzeu, ce aparține de Complexul Muzeal Județean Neamț, parcul este o investiție privată, proprietate a unei localnice, Niculina Gârneț, aceasta având ideea de a readuce în atenție și reproduce lumea poveștilor lui Creangă și nu numai atât. Se poate spune că acest parc tematic este de fapt împărțit în două, pe de o parte fiind prezentate scene și personaje binecunoscute.

(vorbim aici de expoziția amenajată în aer liber), iar pe de altă parte, fiind expuse aspecte din viața rurală a satului moldovenesc de la sfârșitul secolului al XIX-lea (constituite într-o expoziție interioară).

Mergând încet pe aleea pietruită, descoperim rând pe rând scene desprinse din poveștile copilăriei. Mai întâi vedem ursul care cu coada prinsă în gheață, privește cu ciudă către șireata vulpe ce se mândrește cu peștii ce-i ține în brațe. Facem apoi cunoștință cu mătușa Mărioara, a cărei jordine e gata să-i aplice o corecție hoțului de cireșe, și cu Smărăndița, ce se uită cu teamă la mult-urâtul „cal bălan”. Supravegheați de la înălțime de cocoșul ce ține în cioc pungața cu doi bani, ajungem să-l vedem pe Nică îmbarcat împreună cu bunicul său în căruță, gata de plecare către Broșteni.

După câțiva pași, trecem pe lângă un cuptor de pâine și ajungem la bordeiul caprei cu trei iezi și mai departe, la casa lui Moș Chiorpec, personaj care nu se dezmințe că e om muncitor și ne arată că are o gospodărie cu de toate cele de trebuință – def apt vorbim de o foarte interesantă expoziție de obiecte gospodărești vechi.

Mergem mai departe și pe prispa unei alte căsuțe dăm de frumoasa „fată a moșului”, care harnică precum o știm, lucrează de zor la un fuior.

La intrarea într-o altă casă (în stânga și dreapta ușii), pe de o parte descoperim scena cu drobul de sare iar pe de alta îl găsim pe Nică și alți câțiva copii ai satului, veniți cu colindul la popa Ciubotaru.

Atmosfera de poveste este completată și de un fundal sonor, vizitatorii având ocazia ca în timpul plimbării să asculte poveștile atât de bine reprezentate în acest parc.

După ce am traversat această „lume a poveștilor”, am vizitat expoziția interioară, ce prezintă aspecte din viața rurală a satului moldovenesc de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Expoziția este amenajată în două săli. În prima încăpere este reprodusă scena unei șezători, unde, pe lângă decorul specific unui interior țăranesc, sunt prezentate țărâncile ce torc lână și uneltele acestora. Tot aici se mai pot admira și alte exponate: vase din lut, mici putini din lemn, carpete și covoare țesute la

război, precum și costume populare.

Cea de-a doua sală este mai mare iar aici, pe lângă exponatele ce decorează pereții camerei (ștergare și carpete, câteva măști, costume populare), sunt de asemenea reproduse mai multe scene, ce prezintă câteva din îndeletnicirile țăranilor. Astfel, privind pe latura din dreapta, mai întâi descoperim cum arăta un atelier de dulgherie și ce scule se găseau acolo, apoi vedem cum se țeseau covoarele și carpetele cu ajutorul războiului de țesut și, la final, o reproducere a unui "interior gospodăresc".

Această experiență a fost una benefică pentru întreg grupul, deoarece am acumulat informații noi despre Ion Creangă și ne-am apropiat mai mult de lumea descrisă de scriitorul humuleștean, după cum au mărturisit colegii mei:

«De câte ori vizitez acest loc mereu rămân impresionată de modul în care se păstrează această casuță. Tot peisajul, toate acele „imagini” reconstruite după romanul „Amintiri din copilărie” mă determină să „trăiesc” și eu acele momente pe care le trăia Nică al nostru. Un peisaj de poveste!»

(Raluca-Elena Niculiță, clasa a XI-a E)

«În această excursie de studiu, am vizitat Muzeul Memorial „Ion Creangă”. În casa-muzeu mi-au atras atenția citatele din opera lui Creangă, expuse pe pereții din prima cameră.

În gospodăria lui Ștefan a Petrii Ciubotaru' am observat o multitudine de unelte casnice și agricole, care se utilizau în secolul al XIX-lea de către oamenii din popor. Am admirat soba cu horn, lada de zestre, patul din lemn, laițele, războiul de țesut și multe alte obiecte necesare unei gospodării țărănești.»

(Vlăduț Cristian, clasa a XII-a E)

Realizat de
Simina Butnaru, clasa a XII-a E

TÂRGU-NEAMȚ

CASA MEMORIALĂ "VERONICA MICLE"

La Târgu-Neamț am poposit cu mult interes la Casa Memorială „Veronica Micle”, muzeu înființat în casa în care a locuit vremelnice poetă Veronica Micle (1850-1889).

Casa-muzeu a fost ridicată în 1834 și construită din lemn și cărămidă, în cel mai autentic stil românesc, având o tindă și trei încăperi la stradă. Ea se află în vechiul centru al orașului Târgu Neamț, nu departe de Cetatea Neamț, pe strada Ștefan cel Mare la numărul 28. Până și numele străzii demonstrează faptul că ne aflăm într-un loc în care s-a scris istorie, spațiu emblematic pentru ținutul Neamțului prin tradiția culturală, dragostea pentru frumos și pentru zestrea noastră populară.

Custodele muzeului ne-a informat că părinții Veronicăi Micle proveneau din zona Năsăudului. Tatăl Veronicăi, cizmarul Ilie Câmpeanu, a participat la Revoluția din 1848, murind la puțină vreme. Din cauza prigoanei austro-ungare, mama Veronicăi, Ana Câmpeanu, a trecut munții în Principatul Moldova, împreună cu un fiu de numai doi ani și cu o fiică abia născută. Veronica Micle s-a născut la 22 aprilie 1850 la Năsăud. Ana Câmpeanu a cumpărat pentru o sută de galbeni această casă din Târgu-Neamț, la 10 august 1850, Veronica Micle petrecându-și aici anii copilăriei. În anul 1852, familia Câmpeanu s-a mutat la Iași. După ce s-a măritat la vârsta de 14 ani cu profesorul Ștefan Micle, Veronica venea deseori aici în vizită la mama sa. Îmbătrânind, mama poetei s-a călugărit la Mănăstirea Văratec și a lăsat casa fiicei sale.

În anul 1886, Veronica Micle a donat casa Mănăstirii Văratec cu condiția ca pe peretele casei să fie afișată o placă de marmură, pe care să fie scris „Casa Memorială Veronica Micle”. Aflată peste drum de Spitalul din Târgu-Neamț, casa a fost folosită de maicile bolnave, care veneau să se trateze la acea instituție sanitară. Înainte de primul război mondial, Liga Culturală a amplasat o placă de marmură pe casa în care a locuit Veronica Micle.

La inițiativa protopopului Constantin Matasă (1878-1971), imobilul a fost declarat monument istoric, fiind trecut în 1982 în administrarea Complexului

Muzeul Județean Neamț. Casa a fost refăcută după planul original, cu mici modificări.

Imobilul se afla inițial la stradă, dar noua casă a fost construită cu doi metri mai în spate. Clădirea actuală este mai înaltă și are cerdac, spre deosebire de cea veche care avea o prisă. Numai o singură fereastră se mai păstrează din vechea construcție. Interiorul cuprinde o expoziție permanentă care prezintă momente din viața și creația poetică a Veronicăi Micle: fotocopii, manuscrise, cărți, obiecte personale care au aparținut poetei (trei oglinzi, două de perete din cristal și una de birou, cufărul de călătorie, un scrin, o călimară, un suport de cărți și prima ediție a singurului volum de poezii publicat de Veronica Micle), etc. De asemenea, se mai află o copie din ipsos a măștii mortuare a poetului Mihai Eminescu, originalul din ceară aflându-se la Muzeul Literaturii Române din Iași.

A treia sală a expoziției se identifică de fapt cu spațiul de lucru al Veronicăi Micle, iar piesa de rezistență este chiar biroul la care poeta a scris o parte din poeziile sale și scrisorile către Eminescu. Pe birou se poate admira un frumos suport de argint pentru cărți, o călimară.

După amenajarea casei ca muzeu memorial, ea a fost deschisă publicului începând cu anul 1984. În fața casei memoriale a fost amplasat în anul 1998 un bust de bronz al Veronicăi Micle, sculptat de Damian Popa, fiul vestitului meșter popular Neculai Popa de la Târpești. Sculptorul a realizat și două portrete în creion ale Veronicăi și ale lui Mihai Eminescu, acestea fiind expuse pe pereții uneia dintre camere.

Cred că acest edificiu este unul dintre puținele locuri care acordă atenția cuvenită a celei, pe care majoritatea o știm datorită iubirii dintre ea și Mihai Eminescu. S-au născut amândoi în același an - 1850 și au murit amândoi în același an - 1889, împlinind un destin tragic, după cum a prevestit chiar Eminescu: „Nici cenușa noastră-n lume, / Scumpo, nu s-o întâlnești.”

Realizat de
Raluca-Elena Niculiță, clasa a XI-a E

VÂNĂTORI-NEAMȚ

MUZEUL MEMORIAL „MIHAIL SADOVEANU”. CASA MEMORIALĂ „VISARION PUIU”

Zona Vânători-Neamț este bogată în obiective turistice. Cele mai renumite sunt Mănăstirea Neamțului și Rezervația de Zimbri „Dragoș Vodă”. Însă, itinerariul cultural gândit de organizatorii excursiei ne-a îndreptat pașii către „Poiana liniștii” de lângă Schitul Vovidenia și spre Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu”, un loc cu o istorie interesantă, un peisaj impresionant și o atmosferă liniștitoare, departe de gălăgia orașelor. Zona în care este ridicată casa lui Sadoveanu e deosebit de pitorească, cu multe dealuri împădurite, ce predispun la nostalgie.

Am avansat pe o alee de pământ, printre brazii cu trunchiurile vopsite în alb aliniați pe lângă gard. Pas cu pas, silueta aristocratică a locuinței s-a conturat tot mai clar, iar o plachetă comemorativă amplasată în exterior ne-a anunțat că „Această casă și aceste sfinte locuri au fost înnobilate spre amurgul vieții de prezența și pana scriitorului Mihail Sadoveanu”.

Înainte de a începe vizita, ghidul nostru ne-a povestit un mic istoric al casei. Casa a fost ridicată în anul 1937 prin grija mitropolitului Bucovinei, Visarion Puiu și, ca urmare, îi poartă numele. Dacă inițial a avut destinația de palat arhieresc. După ce a devenit casă de oaspeți, este pusă la dispoziția scriitorului Mihail Sadoveanu în 1944 și cedată spre folosință pe viață în 1949. Muzeul dedicat scriitorului Mihail Sadoveanu a fost înființat în 1964 - 1966 de către Muzeul Literaturii Române din București, cu sprijinul familiei Sadoveanu. Inaugurat în august 1966, este trecut în administrația Complexului Muzeal Neamț în 1970. A revenit în administrația Muzeului Literaturii Române din București la 1 ianuarie 1994.

Am fost destul de surprins, când am aflat că această clădire nu a fost

construită de către Mihail Sadoveanu, ci de către bunul său prieten, mitropolitul Visarion Puiu. Acesta a fost nevoit să fugă din țară din cauza partidului comunist, în 1946, casa fiind apoi naționalizată de către stat și luată de către Mihail Sadoveanu după ce l-a convins pe șeful de stat Gheorghe Gheorghiu Dej să i se transfere în proprietate.

Clădirea fost retrocedată Mitropoliei (1997), în acest moment muzeul fiind administrat de către monahi și cuprinde nouă camere, din care doar una etalează exponate ce au aparținut înaltului clasic al literaturii.

Ghidul nostru ne-a vorbit cu mult talent despre Mihail Sadoveanu, cunoscut romancier, nuvelist, ziarist, poet, dar și politician, care s-a născut la Pașcani în 1880 și a murit la vârsta de 80 de ani în comuna Vânători-Neamț, casa memorială fiindu-i ultimul cămin. Sadoveanu este unul dintre cei mai importanți prozatori români din prima jumătate a secolului al XX-lea. Astăzi, marele scriitor ce ne-a dăruit peste 100 de volume se odihnește la Cimitirul Belu din București. Printre cele mai cunoscute opere se numără „Neamul Șoimăreștilor”, „Frații Jderi”, „Zodia Cancerului”, „Baltagul”, „Hanu Ancuței”, muzeul adăpostind o colecție bogată a romanelor lui Sadoveanu, unele fiind în ediție princeps.

Casa este destul de mare, iar impresionanta cameră de oaspeți chiar are un pian oarecum funcțional. Pe pereți sunt tablouri și fotografii ale scriitorului și ale familiei sale. O cameră destul de neobișnuită este dormitorul scriitorului: acesta este complet albastru, culoarea preferată a autorului.

Nu putea trece neobservat biroul scriitorului. Condeiul său este înfipt într-un suport realizat dintr-o copită de cerb, iar mașina de scris parcă îl mai așteaptă și acum așezată lângă birou. Pe un scaun din apropiere se află vestonul și pălăria, iar bastonul stă rezemat și el de speteaza scaunului. O bibliotecă micuță se află în spatele zonei de creație literară, iar pe peretele opus sunt amplasate picturi cu părinții autorului – Alexandru Sadoveanu și Profira Ursachi. Privind cu atenție

tabloul în care este înfățișată Profira Ursachi, am remarcat aceleași trăsături ale feței, o asemănare evidentă a lui Mihail Sadoveanu cu mama sa.

Un lucru care mi-a plăcut îndeosebi a fost colecția de arme de vânătoare și echipamente de pescuit. Am trecut prin toate încăperile destinate vizitării, admirând fiecare colțișor, întorcându-mă iar și iar, cu o dorință aprigă de a rămâne fie și numai pentru câteva minute în plus în universul marelui scriitor român.

Emoția întâlnirii cu „Ceahlăul literaturii române” mi-a fost, cu siguranță amplificată și de faptul că pe tot parcursul vizitei, am fost însoțiți de trei titani ai culturii românești: Mihail Sadoveanu recitând versurile lui Mihai Eminescu, acompaniat fiind de Ciprian Porumbescu cu a sa excepțională baladă.

Am remarcat că liniștea locului este uimitoare, că priveliștea și iazul creează o atmosferă minunată, aici fiind un loc perfect în care să te retragi departe de lumea nebună din orașe, scriitorul însuși numind locul „Dumbrava liniștită”.

Am ieșit tăcuți din muzeu și am mai aruncat o ultimă privire către schitul Vovidenia, dar și către lacul atât de îndrăgit de Sadoveanu. Fânețele din apropierea Vovideniei se unduiau sub adierea vântului, mângâiate probabil de o mână nevăzută.

Cu siguranță voi mai reveni aici, pentru că am avut ocazia să vizităm un loc de unde am plecat un pic mai bogați spiritual, un loc în care literatura și religia se completează reciproc într-un mod inspirat.

Realizat de
Andrei Condurat, clasa a XI-a F

TÎRPEȘTI, NEAMȚ

ACASĂ LA FAMILIA POPA

Muzeul "POPA", înființat de creatorul popular Neculai Popa, este o destinație turistică apreciată de toți vizitatorii (români sau străini), care ajung să călătorească prin Ținutul Neamțului. Colecțiile sale, deschise publicului încă din anul 1977, cuprind: obiecte de arheologie, numismatică, etnografie, obiecte religioase, icoane, pictură naivă, dar și creații ale lui Neculai și Elena Popa: măști, costumații pentru spectacolele de iarnă, sculptură în lemn și piatră. Toate aceste exponate pot fi vizionate în cele 12 camere destinate muzeului, plus curtea casei familiei Popa.

La Muzeul "Popa" din Târpești, poarta mi-a atras atenția imediat, fiind din lemn masiv și sculptată cu motive etnografice, frumos stilizate, care, în accepțiunea autorului, reprezintă familia sa. Toată dantelăria de lemn de pe fațade și de pe cerdac este de-a dreptul cuceritoare. Te face să fii atent la fiecare detaliu. După ce am deschis poarta, am fost întâmpinați de o femeie cu o privire blândă, care ne-a invitat politicos să intrăm în curte, apoi s-a prezentat ca fiind cea care, cu multă muncă și răbdare, a pus bazele muzeului.

Muzeul "Popa" încântă publicul cu numeroasele sale colecții populare descoperite încă din anii comunismului, astfel că turiștii străini și români au ajuns aici, auzind despre muzeu din vorbă în vorbă, și nu dintr-o reclamă modernă. Vizita la muzeu a fost una foarte plăcută. Încă de la intrarea în curte, ne-a atras atenția estetica muzeului: modul de aranjare a sculpturilor, intercalate printre

pomi și flori, așezate paralel cu gardul împletit tradițional din crengi. Tot în curte am văzut o pivniță tradițională îngropată în pământ și un cuptor de ars lutul.

Cred că se merită să cunoști acest loc, dar mai ales să înțelegi cât de important este să ne cunoaștem tradițiile, artefactele și istoria. Dincolo de pasiune, soții Popa au lăsat pentru toți aceia care au dorit și doresc să le treacă pragul peste 3000 de exponate și un complex muzeal unic prin care ne provoacă să ne redescoperim și să fim conștienți de valorile noastre. Într-una din casele cu destinație de muzeu au locuit chiar soții Popa. Aceasta a fost transformată în Casa Măștilor și găzduiește multe dintre măștile create de cei doi.

Am ascultat cu mult interes informațiile pe care ghidul turistic ni le-a prezentat și așa i-am aflat meșterului popular povestea. Neculai Popa s-a înscris, la mijlocul anilor 1930, la cursurile școlii de cântări bisericești din Piatra Neamț, unde l-a avut ca profesor pe preotul Constantin Matasă, o personalitate marcantă a vieții culturale nemțene, cunoscut pentru punerea în valoare a ruinelor Curții

Domnești și fondator al Muzeului de Istorie din Piatra-Neamț. Acesta a reușit să insufle pasiunea pentru arheologie, istorie și tradiție și elevilor săi care veneau să învețe să cânte, iar unul dintre ei a fost, evident, Neculai Popa. Poate că destinul său ar fi fost clar canalizat către arheologie, dacă nu ar fi fost arestat și închis în perioada 1952-1957 pentru că a făcut parte din Partidul Țărănesc. După detenția grea a fost forțat să rămână la domiciliu, respectiv în satul său natal, Târpești. Dar când ți-e scris să faci ceva pe lumea asta, atunci așa rămâne, indiferent de greutățile pe care le întâmpini în viață. Cine l-a cunoscut pe Neculai Popa, n-ar fi spus câte a pătimit la viața lui.

Dacă arta populară l-a cucerit de când era copil, de abia când și-a descoperit pasiunea pentru arheologie a început cu adevărat să și creeze. În anii 1960, în comuna Petricani, au fost deschise situri arheologice conduse de profesor doctor Vladimir Dumitrescu, iar arheologia a schimbat pentru totdeauna viața lui Neculai Popa. Când s-a deschis situl, a manufacturat câteva figurine asemănătoare celor descoperite acolo și le-a îngropat ca să le facă o bucurie arheologilor ce se găseau într-o perioadă de stagnare cu săpăturile. Gluma a fost apreciată, ba mai mult decât atât a fost încurajat să creeze mai departe. Așa a ajuns chiar să-i fie organizată prima expoziție personală, după care au urmat numeroase alte expoziții individuale și de grup, Neculai Popa reprezentând prin creațiile sale România la diferite expoziții internaționale în țări precum Franța, Germania, Canada, SUA sau Japonia, aducându-i notorietate, dar și premii și distincții importante. A schimbat prin talent și prin creativitate modul în care îl priveau comuniștii, din proscris devenind unul dintre cei mai apreciați artizani români.

Prezența siturilor arheologice i-a făcut foarte atenți pe soții Popa la tot ce înseamnă tradițional. Au văzut

cum odată cu trecerea timpului oamenii se debarasează de ceea ce considerau a fi învechit, fără să realizeze valoarea etnografică a obiectelor. Ori ei știau și apreciau aceste obiecte pentru că au văzut și reacțiile străinilor la ele, dar mai multe decât atât erau documentați. Pentru ei, tradiția și arheologia a fost pasiunea care i-a unit și au muncit împreună pentru orice obiect aparent neînsemnat. Au tot adunat de-a lungul timpului de la monede la costume populare, de la unelte la fiare vechi de călcat, de la picturi naive la icoane.

Mie mi-au plăcut foarte mult două dintre obiectele utilitare: o moară pentru grâne din piatră și un strung manual pentru lemn. Ambele erau funcționale și extrem de ingenioase. Am aflat atunci că erau specifice zonei Neamțului și că oamenii simpli știau cum să-și prelucereze hrana și lemnul într-un mod de-a dreptul uimitor pentru noi cei care-i credeam pe țărani noștri lipsiți de tehnologie.

Odată ce pășești la interior n-ai timp să asimilezi câte povești există în spatele fiecărui exponat. Soții Popa au mai donat din exponate și altor muzee, căci, muncind ca și arheologi amatori, au dat peste lucruri de valoare. Astfel, am găsit în muzeul Popa și fotografii cu artefacte sau monede care au ajuns în muzeele de stat, cum e Muzeul de Istorie din București sau Muzeul de Istorie din Piatra-Neamț.

Realizat de
Silvia Magdici, clasa a XI-a F

IMPRESII DE CĂLĂTORIE

„Dintre toate obiectivele turistice și culturale ale excursiei noastre, m-a atras în mod deosebit Muzeul „Popa” din Tîrpești. Din punctul meu de vedere, este cel mai frumos muzeu și m-a făcut să rămân cu o impresie deosebit de plăcută. Domnul Popa, fiind o fire veselă și optimistă, a fost atras de confecționarea măștilor populare și nu numai.

M-a impresionat faptul că, pe vremea lui, tradițiile și obiceiurile se respectau în adevăratul sens al cuvântului. Artistul a început să colecționeze, începând de la costume populare și lucruri mărturie a tradițiilor românești, un efort pe care în ziua de astăzi nu-l mai face nimeni. Azi nu mai întâlnim oameni care să păstreze sau să dea "floare" din nou tradițiilor. Nu mai este ce a fost odată și nici nu va mai fi vreodată.”

(Pricope Andreea, clasa a XII-a F”)

„Mă numesc Martoncă Bianca, învăț la Colegiul Tehnic "Petru Poni Roman" și am participat la proiectul ROSE, iar la acest proiect am avut ocazia și plăcerea de a merge într-o excursie la Târgu Neamț. Am vizitat mai multe obiective cum ar fi: Curtea Domnească din Piatra-Neamț, Muzeul Memorial „Calistrat Hogaș”, am văzut *Pădurea de argint* și mormântul Veronicăi Micle, Mănăstirea Văratec, Mănăstirea Agapia (Muzeul Vivant, Muzeul Mănăstirii, Casa Memorială „Alexandru Vlahuță”), Casa Memorială "Ion Creangă" din Humulești, Casa Memorială "Mihail Sadoveanu", Casa Memorială "Visarion Puiu" de la Vânători-Neamț, Mănăstirea Neamț, Școala Domnească din Târgu-Neamț și Muzeul Popa din Tîrpești.

La Curtea Domnească din Piatra-Neamț m-a atras în mod special turnul lui Ștefan, cea mai înaltă clădire de pe vremea aceea.

Despre Casa memorială "Mihail Sadoveanu" pot spune că a fost singura casă memorială care m-a atras cel mai mult, deoarece mobila și felul în care ne prezenta ghidul povestea de viață a marelui scriitor Mihail Sadoveanu parcă ne făcea să ne imaginăm și să ne gândim cum am fi fost noi în acele vremuri. Am aflat că a fost un scriitor, povestitor, nuvelist, romancier, academician și om politic român, unul dintre cei mai importanți și prolifici prozatori români din prima jumătate a secolului al XX-lea, având o carieră ce se întinde pe parcursul a cincizeci de ani și a publicat peste 100 de volume.

Casa Memorială "Ion Creangă" a fost construită între anii 1830-1831 de către Petre Ciubotariu, bunicul povestitorului. Acesta a dăruit-o fiului său Ștefan, care în 1835 s-a căsătorit cu Smaranda, fiica lui David Creangă din Pipirig. Ion Creangă a locuit aici permanent, de la naștere până în 1846, apoi cu întreruperi până în 1855, când a plecat spre Iași, la Seminarul de la Socola. După moartea lui Ștefan a Petrei și a Smarandei, casa a fost moștenită de fiica lor cea mai mică, Ileana. Ulterior, aceasta, neavând copii, a donat-o nepoatei sale, Sofia, fiica Mariei, o altă soră a lui Creangă. Recunoscut datorită măiestriei basmelor, poveștilor și povestirilor sale, Ion Creangă este considerat a fi unul dintre clasicii literaturii române, mai ales datorită operei sale autobiografice "Amintiri din copilărie".

Am prezentat pe scurt obiectivele care m-au atras cel mai mult și care merită oricând vizitate pentru că nu este o pierdere de timp, ci sursa multor cunoștințe de literatură și cultură generală. Aș mai vizita din nou cu mult drag aceste obiective turistice, pentru că acum nu m-aș mai sătura să ascult și să descopăr atâtea lucruri frumoase despre oamenii de cultură și scriitorii noștri sau despre tradițiile, obiceiurile și datinile populare românești."

(Bianca Martoncă, clasa a XI-a F)

„Mă numesc Buzdugan Mihaela Diana, sunt în clasa a XI-a F și învăț la Colegiul Tehnic „Petru Poni”, Roman. Aflându-mă în excursia de două zile, care a avut loc în județul Neamț, respectând tematica excursiei, am vizitat case memoriale, cum ar fi: Casa memorială a lui Calistrat Hogaș, a lui Alexandru Vlahuță, Ion Creangă, Visarion Puiu, dar nu în ultimul rând, mormântul Veronicăi Micle.

Având în vedere că vremea a ținut cu noi, ne-ar fi plăcut să ne mai petrecem timp prin locurile în care Ștefan cel Mare a războit, Mihail Sadoveanu și Ion Creangă au scris povești și povestiri, iar Veronica Micle a fost înmormântată.

Câteva mănăstiri vizitate, unde mi-am găsit liniștea sufletească au fost: Mănăstirea Agapia, Văratec și nu în ultimul rând, Mănăstirea Neamț. Muzeul „Popa”, din Târpești, a fost fantastic. Măștile confectionate manual mi s-au părut frumoase și atrăgătoare, și la fel și costumele populare și istoria lor."

(Mihaela Diana Buzdugan, clasa a XI-a F)

„Consider că excursia de studiu *Pe urmele scriitorilor nemțeni* a fost deosebită și bogată informațional. A avut un scop educațional și s-a împlinit pentru cei care au avut interes.

Astfel, la Curtea Domnească a lui Ștefan cel Mare m-au impresionat lucrurile adăpostite de cele două pivnițe. Cu toate că turnul îngust mi-a dat o frică groaznică, în esență mi-a plăcut să-l străbat.

La Muzeul Memorial „Calistrat Hogaș”, mi-au atras atenția statuia din fața casei și câteva scrieri din interior împreună cu încă câteva obiecte .

Casa lui Ion Creangă din Humulești și descrierea prezentată au fost într-adevăr deosebite pentru mine. Casă simplă, de mici dimensiuni alcătuită din obiecte tradiționale, m-au apropiat de lumea descrisă în operele lui Ion Creangă. Cu siguranță mă voi mai duce prin zonă .

Multe din locurile pe care le-am vizitat în excursie, le-am mai văzut și altădată. Mănăstirile, de exemplu, au venit fără vreo fărâamă de nou, însă s-au dovedit a fi ceva inedit, probabil, datorită oamenilor din jur.

Din această excursie, îmi mai amintesc de Muzeul „Mihail Sadoveanu”, mai ales de informațiile oferite de ghid, din care am reținut copilăria tulburată de lipsa de afecțiune. Faptul că în unele scrieri ale sale a transcris ceea ce a trăit dovedește originalitatea operei sale. De asemenea, în casă mi-au atras atenția culorile aprinse și pianul, vocea scriitorului, care parcă ne îndruma pașii în timp ce făceam turul casei. Multitudinea de cărți, acele accesorii expuse și multe din lucrurile văzute în acel loc mi-au captat atenția .

În final, îmi amintesc de Muzeul „Popa”, un muzeu inedit, plin de tot felul de obiecte, pietre, covoare, măști; oriunde mă uitam trebuia să fie câte ceva. Multe dintre acele obiecte le-am mai văzut, deci nu prea m-au impresionat, însă faptul că erau atât de multe exemplare ale aceluiași obiect m-a amuzat. „

(Simona-Iuliana Astanei, clasa a XII-a E)

«Această excursie organizată în cadrul proiectului ROSE a fost una din excursiile din care nu puteai, pur și simplu să pleci fără să nu îți rămână ceva în minte. Începând de la Turnul lui Ștefan cel Mare până la Muzeul „Popa” din Târpești toate obiectivele turistice vizitate au fost de bun augur pentru toți aceia care au fost dornici de cunoaștere.

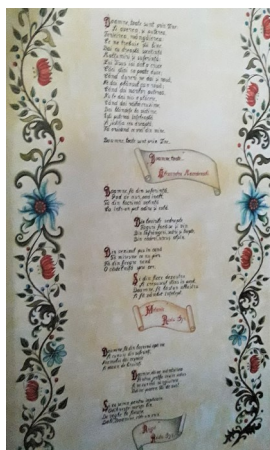
Am fost profund impresionat de Muzeul Memorial “Mihail Sadoveanu” și Casa Memorială „Visarion Puiu” din Vânători Neamț, acolo unde am avut parte de o călduroasă primire din partea ghidului, ce a fost foarte răbdător, acesta

explicându-ne în detaliu viața marelui scriitor, ce a lăsat în urma sa opere inestimabile. Lucrurile acestuia erau foarte bine puse la punct, iar din ce se putea observa acesta era pasionat de pescuit. Casa mare, cu o priveliște uimitoare, aerul curat al munților cred că mi le voi reaminti și peste ani.

Un alt obiectiv turistic ce m-a impresionat a fost Casa Memorială "Ion Creangă" din Humulești ce mi-a trezit amintiri plăcute din perioada când citeam "Amintiri din copilărie". Odată ce am văzut prispa și covata, podul și soba de care acesta povestea cu ardoare, totul a devenit mai clar, iar pățaniile acestuia nu mai păreau atât de neobișnuite. Nu a fost prima dată când am vizitat acest obiectiv turistic și cu siguranță nici ultima dată, pentru că voi reveni cu plăcere ori de câte ori voi avea ocazia.

Doamnele profesoare au fost foarte înțeleghătoare cu noi, dar și foarte atente în același timp, oferindu-ne informațiile necesare la fiecare obiectiv turistic și îndrumându-ne în siguranță spre tot ce ne-am planificat de vizitat.»

(George Ailincăi, clasa a XII-a E)

„Pentru mine, locurile vizitate au fost destul de interesante. Am revăzut cu drag casa lui Ion Creangă și locurile unde acesta și-a petrecut copilăria, locuri deosebite, mai ales pentru că tot ceea ce am citit din cărți, am văzut cu ochii mei.”

(Andreea Roșu, clasa a XII-a E)

„Această excursie a fost benefică pentru mine, deoarece mi-am îmbogățit cultura generală. Am vizitat atât mănăstiri, cât și muzee, case memoriale, care mi-au acaparat atenția. Aflând atâtea lucruri noi despre scriitorii noștri, am început să le apreciez mai mult munca.

Consider că ideea de a ne apropia mai mult de literatură printr-o excursie de studiu este minunată, în special pentru elevii care urmează să susțină examenul de bacalaureat anul viitor, ajutându-i să înțeleagă mai bine partea nevăzută a procesului de creație.”

(Denisa - Ioana Toma, clasa a XII-a E)

„În această excursie mi-au plăcut în general casele memoriale pe care le-am vizitat. Acum am descoperit cât de micuță era casa în care a copilărit Ion Creangă, comparativ cu aceea în care a trăit aproximativ șase ani Mihail Sadoveanu.”

(Ema Ghercă, clasa a XII-a E)

«În perioada 20 și 21 septembrie, am avut ocazia de a merge într-o excursie interesantă în județul Neamț cu tema „Pe urmele scriitorilor nemțeni”. M-am așteptat să fie plictisitor, deoarece credeam că știu prea bine obiectivele turistice din județul Neamț, însă așteptările mi-au fost depășite.

Pe lângă casele memoriale cunoscute, cum ar fi cea a lui Creangă, am fost plăcut surprins de casa lui Calistrat Hogaș de la Piatra-Neamț. Aceasta m-a impresionat prin aspectul unic și cu mult diferit de cel al altor case memoriale pe care le-am vizitat până acum.

Cred că așa am reușit să înțeleg mai bine care erau pasiunile scriitorilor, modul lor de viață și sursele lor de inspirație.»

(Narcis - Gabriel Cernica, clasa a XII-a E)

«Mi-a rămas în minte Muzeul „Popa” prin felul în care a fost păstrată casa împreună cu toate obiectele vestimentare tradiționale românești, precum și uneltele pe care le folosea Neculai Popa în realizarea sculpturilor din lemn și piatră, care, de asemenea, au fost păstrate de-a lungul anilor spre a-i bucura pe vizitatori.”

(Andrei – Alexandru Antochi, clasa a XII-a E)

«Atracția turistică preferată din excursie a fost Casa memorială a lui „Ion Creangă”, deoarece ghidul turistic a avut ca punct de referință modul de viață a povestitorului. Fiecare încăpere a avut ca scop prezentarea unor obiecte reprezentative precum: cărți poștale, documente de arhivă. Mi-a plăcut și parcul de lângă muzeu, unde erau expuse personajele *Poveștilor* și *Amintirilor* lui Creangă. În concluzie, această experiență a fost una benefică, deoarece am acumulat informații noi despre Ion Creangă”.

(Enea George, clasa a XII-a F)

CUPRINS

Simona Astanei, clasa a XII-a E:

Curtea Domnească. Să ne descoperim istoria! / p. 4

Rareș Petrariu, clasa a XII-a E:

Muzeul Memorial „Calistrat Hogaș”. Pe drumuri de munte / p. 9

George Ailincăi, clasa a XII-a E:

Mănăstirea Văratec. „Pădurea de argint”. Mormântul Veronicăi Micle / p. 11

Delia Mantale, clasa a XII-a E:

Agapia – un colț de rai / p. 14

Casa Memrială „Alexandru Vlahuță” / p. 16

Simina Butnaru, clasa a XII-a E:

Să depănăm „Amintiri”! / p. 18

Raluca-Elena Niculiță, clasa a XI-a E:

Casa Memorială „Veronica Micle” / p. 23

Andrei Condurat, clasa a XI-a F:

Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu” și Casa Memorială „Visarion Puiu” / p. 25

Silvia Magdici, clasa a XI-a F:

Acasă la familia Popa / p. 28

Impresii de călătorie / p. 32

